

הכלכלה בשחר ההיסטוריה

מוסדות כלכליים במסופוטמיה
באלף השלישי ותחילת האלף השני
לפסה"נ

רפאל (רפי) בנבנשתי

מאגנס, תשע"ו, 229 עמ'

בעבר היה מקובל במחקר כי עולמם של תושבי מסופוטמיה ומצרים הקדומה היה פרימיטיבי ומבוסס על ייצור לצורך קיום בלבד. הכלכלה הייתה מבוססת על יחסים חברתיים של הדדיות, ייצור משותף וחלוקה של מוצרים על ידי השליטים, ולא ניתן היה להבחין במוסדות כלכליים כמו זכויות קניין, שוק, כסף, אשראי ומסחר למטרות רווח. בנבנשתי מוכיח כי מוסדות כלכליים מילאו תפקיד מרכזי בחיי החברה של מסופוטמיה ושל מצרים. עשרות אלפי מסמכים של סוחרים אשורים קדומים – הכוללים מכתבים, חוזים, הסכמים עם שליטים ותעודות על דיונים בבתי דין של הסוחרים – מאשרים את קיום המוסדות ופותרים צוהר להבנת חיי הסוחרים והתנהלותם הכלכלית. עוד מתייחד הספר בשימוש השיטתי שנעשה בו לראשונה בכלי ניתוח של הכלכלה המוסדית המודרנית ובתאוריית עלויות העסקה כדי לאפיין את המוסדות הכלכליים בתקופה כה קדומה.